

SKLANJANJE STANOVNIŠTVA

Sklanjanje stanovništva na području grada Rijeke obavlja se u slučaju ratne opasnosti.

Kod proglašavanja neposredne ratne opasnosti, tajnici mjesnih odbora preuzimaju ključeve skloništa u Upravnom odjelu za zdravstvo, socijalnu zaštitu i unapređenje kvalitete života te s povjerenicima civilne zaštite i pripadnicima postrojbi civilne zaštite (u slučaju potrebe, i s dodatnim djelatnicima gradske uprave) otključavaju skloništa.

Pregled skloništa po vrsti i kapacitetu

Javna tunelska skloništa na području grada Rijeke: 57 skloništa kojima upravlja Grad Rijeka kapaciteta cca 11.333 osoba.

Tunelska skloništa na području grada Rijeke kojima ne upravlja Grad Rijeka, a nalaze se u prostorima poslovnih subjekata: 23 skloništa.

Skloništa osnovne zaštite na području grada Rijeke:

- 57 skloništa osnovne zaštite kojima upravlja Grad Rijeka ukupnog kapaciteta 8.593 osoba,

- skloništa osnovne zaštite kojima ne upravlja Grad Rijeka, a dio skloništa pretvoreno je u drvarnice koje koriste stanari: 30 skloništa kapaciteta 3.345 osoba.

Ostali stanovnici sklanjat će se u skloništima dopunske zaštite, podrumskim prostorijama u vlastitim kućama, kao i u odgovarajućim prostorima u kojima je moguće provesti osnovne radnje na hermetizaciji prostora i osigurati uvjete za kraći boravak (podzemne garaže, cestovni tuneli, utvrde iz 2. svjetskog rata).

Odgovorne osobe: povjerenici civilne zaštite po pojedinom mjesnom odboru u suradnji s ovlaštenim predstavnicima stanara, ako se radi o objektima za kolektivno stanovanje.

Naputak o organizaciji i boravku u skloništu

Korištenje skloništa uvjetno se može podijeliti u tri faze:

- zaposjedanje skloništa,
- boravak u skloništu,
- napuštanje skloništa.

Zaposjedanje skloništa

Organizaciju zaposjedanja skloništa obavljaju osobe koje su unaprijed određene i upoznate da će se u skloništu izvršiti sklanjanje. Broj osoba koji

zaposjeda sklonište treba odgovarati kapacitetu skloništa, a u skloništu treba biti osiguran prostor i odgovarajuća oprema.

S obzirom na brzinu ugroze, osobe koje zaposjedaju sklonište ne bi trebale biti udaljenije od istog 300 metara odnosno vremenski tri do pet minuta radi pravovremenog zaposjedanja od davanja znaka za uzbunu. Zaposjedanje skloništa izvodi se organizirano, potrebno je unaprijed odrediti voditelja skloništa.

Nakon izdavanja naredbe za sklanjanje, u sklonište najprije ulazi voditelj skloništa s ekipom koja će obaviti kontrolu, prijem i raspored sklonjenih osoba.

U sklonište se prima broj osoba koji je planiran za sklanjanje u sklonište.

Prilikom prijema u sklonište potrebno je obaviti kontrolu identiteta, ponesenih stvari i sl.

Kada je sklonište zaposjednuto određenim kapacitetom i korisnicima, zatvaraju se vrata.

Kod suvremenijih skloništa, koja su hermetizirana, s točno kapacitiranim uređajima prema broju osoba i vremenu boravka u skloništu, vrlo je opasno u sklonište pustiti veći broj osoba od predviđenih. Povećanjem broja osoba u skloništu povećava se i koncentracija ugljičnog dioksida te je moguće ugroziti živote svih u skloništu.

Boravak u skloništu

Prostor za boravak u skloništu je minimalan te u prostoriji za boravak iznosi $1,5\text{m}^3$ po osobi. Uvjeti u skloništu - mikroklimatski uvjeti su vrlo nepovoljni, psihičko stanje osoba je loše, mogućnosti zadovoljenja fizioloških potreba minimalni, a kretanje ograničeno.

Činjenica da se u skloništu može duže boraviti i da su korisnici ona kategorija stanovništva koja je zdravstveno, psihički i fizički u lošem stanju, još više pooštrava problem boravka u skloništu.

Ovaj se problem može prevladati time da osobe u skloništu ne smiju biti prepuštene same sebi, odnosno da mora postojati organizirana aktivnost.

Pri stvaranju podnošljivog stanja u skloništu važnu ulogu ima voditelj skloništa, koji bi trebao svojom osobnošću, autoritetom i poznavanjem situacije izvan skloništa ulijevati povjerenje ljudima u skloništu kako će se preživjeti ugroza.

Ako se uslijed psihičke i fizičke iscrpljenosti pojave osobe koje nekontrolirano počinju poduzimati neke akcije, potrebno ih je izdvojiti kako ne bi zavladao kolektivni strah ili panika.

Organizirana aktivnost u skloništu odvlači osobe od straha i drugih psiholoških opterećenja te je neophodno da u njenom provođenju sudjeluje cijelo osoblje skloništa.

Napuštanje skloništa

Sklonište se napušta nakon prestanka ugroze. Napuštanje naređuje povjerenik civilne zaštite ili pripadnik civilne zaštite koji trenutno imaju dužnost voditelja skloništa nakon što mu se putem veze iz Stožera civilne zaštite javi o prestanku ugroze.

Organizacija sklanjanja i uloge:

Povjerenici civilne zaštite i zamjenici povjerenika

- surađuju s ovlaštenim predstavnicima zgrada u kojima se nalaze skloništa osnovne zaštite u svezi organiziranog sklanjanja stanovništva,
- organiziraju sklanjanje ostalog dijela stanovništva, koje se sklanja u druge objekte za sklanjanje (skloništa dopunske zaštite, podrumi, garaže, utvrde i ostale prostore pogodne za sklanjanje),
- surađuju sa Stožerom civilne zaštite Grada Rijeke

Stožer civilne zaštite Grada Rijeke

- koordinira provođenje sklanjanja stanovništva u slučaju ratne opasnosti i nalaže nižim razinama provođenje mjere sklanjanja (povjerenicima civilne zaštite, postrojbama civilne zaštite).

Postrojbe civilne zaštite Grada Rijeke

- uz redovne službe i djelatnosti, ako postoji potreba, osiguravaju pristupne putove od eventualnih prepreka (ruševina i sl.) za nesmetani tijek provođenja sklanjanja,
- raščišćavaju ulaze i izlaze iz skloništa, osiguravaju dopremu osnovnih životnih namirnica i slično.

